

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการดูแลตนเอง
ของผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

The Effectiveness of Health Education Program for Promoting Self-care Behaviors in Patients
with Total Knee Arthroplasty in Phramongkutklao Hospital

โดย

พันตรีหญิง รจนา สุขสุนิตย์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สุขศึกษา)
พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-2693-2

รจนา สุขสุนิตย์, พันตรีหญิง 2549: ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อเสริมสร้าง
พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สุขศึกษา) สาขาวิชาสุขศึกษา ภาควิชาพลศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์เรณูมาศ มานูน, ค.ศ. 166 หน้า
ISBN 974-16-2693-2

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองในสถานการณ์จริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยผ่าตัด
เปลี่ยนข้อเข่าในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โดยการเลือก
แบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 60 คน สุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน การวิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และทดสอบค่าที

ผลการวิจัยเพื่อยืนยันประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษา สรุปได้ว่า 1) ภายหลังการให้
โปรแกรมสุขศึกษาทันทีและภายหลัง 14 วัน กลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่า
ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองก่อนและหลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่า ระดับความเครียดจากการผ่าตัด
เปลี่ยนข้อเข่า และการปฏิบัติตนเองก่อนและหลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าดีกว่าก่อนได้รับโปรแกรม
สุขศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 2) ภายหลังได้รับโปรแกรมสุขศึกษาทันทีและ
ภายหลัง 14 วัน กลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 3) ภายหลังได้รับโปรแกรมสุขศึกษาทันทีและภายหลัง 14 วัน
กลุ่มทดลองมีความเครียดต่อการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 4) ภายหลังได้รับโปรแกรมสุขศึกษาทันทีและภายหลัง 14 วัน กลุ่มทดลอง
มีการปฏิบัติตนเองก่อนและหลังผ่าตัดดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
และ .001 ตามลำดับ

Rochana Suksunit, Major 2006: The Effectiveness of Health Education Program for Promoting Self-care Behaviors in Patients with Total Knee Arthroplasty in Phramongkutklao Hospital. Master of Science (Health Education), Major Field: Health Education, Department of Physical Education. Thesis Advisor: Associate Professor Ranumas Ma-on, Ph.D. 166 pages. ISBN 974-16-2693-2

The applied field experimental research had its purpose for studying the effectiveness of Health Education Program for Promoting Self-care Behaviors in Patients with Total Knee Arthroplasty in Phramongkutklao Hospital.

The samples of the study, selected by purposive sampling, were consisted of 60 patients, which were randomly assigned to experimental group and control group; they were 30 patients in each group. The analysis of data were employed for percentage, mean standard deviation and t – test.

The study results revealed that the Health Education Program for Promoting Self-care Behaviors in Patients with Total Knee Arthroplasty in Phramongkutklao Hospital, constructed by researcher, was effectiveness, pointed out by the results of the experiment, which were 1) after having health education program immediately and 14 days, the experimental group had significantly better in knowledge about Total Knee Arthroplasty, knowledge about self-care for pre and post Total Knee Arthroplasty, stress level and self-care behaviors for pre and post Total Knee Arthroplasty than before having health education program, at the level of .001. 2) after having health education program immediately and 14 days, the experimental group had significantly better in knowledge about Total Knee Arthroplasty, than the control group, at the level of .001. 3) after having health education program immediately and 14 days, the experimental group had significantly lesser in Total Knee Arthroplasty stress level than the control group, at the level of .05. 4) after having health education program immediately and 14 days, the experimental group had significantly better in self-care behaviors for pre and post Total Knee Arthroplasty than the control group, at the level of .01 and .001 accordingly.

Student's signature

Thesis advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก คณาจารย์หลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู มาอ่อน ประธานกรรมการ ที่ปรึกษาที่ได้ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำทาง ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้โอกาสผู้วิจัยได้เรียนรู้ ประสบการณ์อันมีค่ายิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ ขอกราบ ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อติสา นิตธรรม กรรมการวิชาเอก รองศาสตราจารย์ฉลองชัย สุวัฒนบุรณ กรรมการวิชารอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา บุญญสิริ ผู้แทนบัณฑิต วิทยาลัย ที่ให้ข้อคิดและคำแนะนำต่าง ๆ รวมทั้งพิจารณาตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องในทุก ขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือ ให้คำแนะนำ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณศัลยแพทย์ และพยาบาล กองออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ ในการรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบ สัมภาษณ์ และให้การต้อนรับเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณบิดา มารดา และทุกคนในครอบครัวสุขสันต์ พันตรีหญิงสายพิณ สุนทร และนางภาฯ ปลื้มจิตต์ ที่ให้กำลังใจตลอดมา รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท สาขาสุขศึกษา (ภาคพิเศษ) รุ่นที่ 7 ที่ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงได้ด้วยดี

รจนา สุขสันต์

ตุลาคม 2549